

I. ALT EKSTREMİTE ORTEZLERİ

7) KIRIK ORTEZLERİ

8) KALÇA ORTEZLERİ

7) KIRIK ORTEZLERİ:

- Günümüzde kırıklarda kullanılan pek çok ortez bulunmaktadır.
- Bunlar kırığın olduğu bölgeye, kırığın durumuna ve kullanım amacına göre farklılık gösterir.

- Hemen hepsinde kırık alanının immobilizasyonu esas alınırken etkilenen bölgenin üst ve altındaki eklemlerin hareket durumu ve vücut ağırlığının ekstremitelere üzerine aktarılması için gerekli yük taşıma alanlarının oluşturulması yönleriyle farklılık gösterirler.

□ Tibia kırıklarında veya tibia ve fibulanın birlikte kırıklarında **PTB (patellar tendon bearing)** kısa yürüme ortezleri kullanılır.

- PTB diz altı protez soketleri esas alınarak oluşturulan bu ortezlerde ağırlık, kırık alanını çepeçevre saran ve çoğunlukla posterolateralden açılımlı termoplastik soketin antero proksimalinde yer alan patellar tendon sekisinden taşıtılır.

□ *İki tip PTB ortezi mevcuttur:*

Birinci tipte;

- Termoplastik kılıfla bağlantılı yan barlar doğrudan üzengeye bağlıdır ve ayak askıdadır.
- Vücut ağırlığı patellar tendon bölgesinden yan barlara ve oradan yere aktarılır.
- Bu tip ortezlerle vücut ağırlığı kırık üzerinden geçirilmez.

İkinci tipte;

- Diğer PTB kısa yürüme ortezinde yan barlar üzengi ile ayakkabıya bağlanır.
- Ayakkabı ile topuk arasında 1 cm'ye yakın bırakılan boşluk vücut ağırlığının kısmen kırık alanından geçmesini sağlar.
- Kırığın iyileşmesine göre bu miktar topuğun ayakkabıya teması arttırılmak suretiyle ayarlanır.

□ ***PTB kısa yürüme ortezleri;***

- **Tibia kırıklarının yanında,**
- **Kalkaneus kırıkları,**
- **Ayak bileği füzyonlarının ardından,**
- **Ayak kemiklerinin avasküler nekrozlarında,**
- **Ayağın kronik diabetik ülserlerinde ve**
- **Ayak yanıklarında da kullanılır.**

8) KALÇA ORTEZLERİ:

□ *Kalça ortezleri;*

- **Doğuştan kalça çıkığı (DKÇ),**
- **Legg calve perthes hastalığı,**
- **Cerebral palsy (CP)'li çocukların kalça patolojileri ve**
- **internal femoral torsiyona bağlı gelişen kalçanın iç rotasyon deformitelerinde sık kullanılır.**

DOĞUŞTAN KALĐA ĐIKIĐI (DKĐ)

ORTEZLERİ:

- DKĐ'de ortezenenin amacı; femur başının asetabulum içindeki normal santralizasyonunu sağlamak ve bu pozisyonu patolojik değişiklikler normale dönene kadar sürdürmektir.
- Bu amaçla geliştirilen ortezenlerin çođunda displazik kalđa redükte pozisyonunda tutulur.

LEGG CALVE PERTHES HASTALIĞI ORTEZLERİ:

- Hastalık ilk olarak 1909 yılında Waldenström tarafından tarif edilmişse de yanlışlıkla Waldenström hastalığı tüberküloza bağlamıştır.

- Yatarak tedavi uygulamaları kontraktür, atrofi, akciğerde staz, dekübit gibi pek çok komplikasyonu beraberinde getirir.
- Ayakta tedavide **Snyder Ford askısı**, **Birmingham**, **Sam Browne** veya **Thomas** gibi ortezlerden yararlanır.

- Bu ortezlerde femur başı asetabulumu tam santralize olamadığı için baş asetabulumun dışına taşar ve progressif subluksasyonlara zemin hazırlar.
- Tek başına femur başına yük vermemek yeterli değildir, kullanılacak ortezin femur başını asetabulum içinde tutacak pozisyonu da vermesi gerekir.
- Bu ortezler Tachdijan ve Hacettepe ortezleridir.